

ડૉ. બાબાસાહેબ આંબેડકર ઓપન યુનિવર્સિટી

સ્કૂલ ઓફ કોમર્સ એન્ડ મેનેજમેન્ટ

First Semester M.Com. (Elective Course)

નાણાકીય બજાર અને સાધનો (Financial Market and Instrument)

યુનિટ	વિષયવસ્તુના મુદ્દા
1.	નાણાકીય બજાર
	<ul style="list-style-type: none">- પ્રસ્તાવના- અર્થ- કાર્યો- નાણાકીય બજારોનું વર્ગીકરણ- નાણા બજાર & મૂડી બજાર- પ્રાથમિક બજાર & ગૌણ બજાર- ઘરેલું બજાર & વિદેશી બજાર- નાણાકીય મિલકતોના પ્રકાર- નાણાકીય બજારનો ભારતમાં વિકાસ
2.	નાણા બજાર
	<ul style="list-style-type: none">- પ્રસ્તાવના- ઇતિહાસ- અર્થ- ખ્યાલ- કાર્યો- લક્ષણો- મહત્વ- નાણા બજારની ભૂમિકા અને માળખું (કાયદાકીય માળખું)- નાણા બજારના પરિમાણો- નાણા બજારના ઘટકો- નાણા બજારના સુધારાઓ- નાણા બજારના સાધનો

3.	નાણા બજારના સાધનો
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - અર્થ, ખ્યાલ, કાર્યો, લક્ષણો, મહત્વ - નાણાંબજારના સાધનો - Call Market, - Commercial Paper, - T-bills Market, - COD (Certificate of Deposit), - Commercial Bills (CB), - Collateralized Lending and Borrowing Market)
4.	મૂડી બજાર
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - ઇતિહાસ - લક્ષણો, કાર્યો, મહત્વ - મૂડી બજારનો અર્થ અને ફાયદા - મૂડી બજારના પરિણામો - મૂડી બજારના ઘટકો - મૂડી બજારના સાધનો - પ્રાથમિક બજાર : અર્થ, હેતુઓ, કાર્યો, મધ્યસ્થીઓ
5.	ગૌણ બજાર
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના, અર્થ - કાર્યો, - ગૌણ બજાર પર નિયંત્રણ - સ્ટોક એક્ષચેન્જિસની માન્યતા - જામીનગીરી સૂચિઓ (યાદીઓ) - જામીનગીરીની યાદીના નિયમો - દલાલોની નોંધણી - ભારતમાં શેરબજારનો વિકાસ - ભારતના શેરબજારો (NSE, BSE) - શેર બજારમાં વેપાર કરવાની પદ્ધતિઓ. - ભારતમાં ડિપોઝીટરીની સ્થાપનાની જરૂરિયાત - ડિમેટ શેર અને ભૌતિક શેર વચ્ચેનો તફાવત - ડિપોઝીટરી પદ્ધતિના ફાયદાઓ
6.	મર્યન્ટ બેંકિંગ અને ક્રેડિટ રેટિંગ
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - અર્થ, ઇતિહાસ

	<ul style="list-style-type: none"> - શેર બજારના મર્યન્ડ બેન્કની નોંધણી - મર્યન્ડ બેન્કિંગના પ્રકારો - મર્યન્ડ બેન્કિંગના કાર્યો - મર્યન્ડ બેન્કિંગની વિશિષ્ટતા - મર્યન્ડ બેન્કિંગની ભૂમિકા - ક્રેડિટ રેટિંગ ના પ્રકાર - ભારત માં ક્રેડિટ રેટિંગ નો વિકાસ - ક્રેડિટ રેટિંગ ના ફાયદા - ભારત ની ક્રેડિટ રેટિંગ એજન્સી - SEBI માર્ગદર્શિકા - ભારતમાં ક્રેડિટ રેટિંગનું ભવિષ્ય - ક્રેડિટ રેટિંગના પડકારો (Challenges)
7.	ડેરીવેટીવ
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - અર્થો - લક્ષણો - પ્રકારો - Future - Forward - Options - swaps
8.	વિકાસ બેંક
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - અર્થ અને ઇતિહાસ - વિકાસ બેંકના કાર્યો - વિકાસ બેંકના પ્રકારો - IFCI - IDBI - SIDBI - SFC - વિકાસ બેંકની ભૂમિકા
9.	વીમો
	<ul style="list-style-type: none"> - પ્રસ્તાવના - અર્થ - મહત્વ અને ઉદભવ - વીમાના પ્રકાર

	<ul style="list-style-type: none">- સામાન્ય વીમા- જીવન વીમા- વીમાના મધ્યસ્થીઓ- પુનઃ વીમો- IRDA - હેતુ અને કાર્ય
10.	મ્યુચ્યુઅલ ફંડ
	<ul style="list-style-type: none">- પ્રસ્તાવના, અર્થ, મહત્વ, અને વિકાસ- ઇતિહાસ (ભારત માં મ્યુચલ ફંડ)- મ્યુચલ ફંડ યોજનાના પ્રકાર- મ્યુચલ ફંડ નું જોખમ- મ્યુચલ ફંડ નું મહત્વ- યોખી મિલકત કિંમત (NAV)- મ્યુચલ ફંડ રોકાણકારો અને મ્યુચલ ફંડ સંસ્થા- SEBI માર્ગદર્શિકા (guidelines)- રોકાણકારો માટે ઉપલબ્ધ સુવિધાઓ- રોકાણકારો માટેના હક્ક- મ્યુચલ ફંડ સંગઠન (AMFI)- મ્યુચલ ફંડનું ભવિષ્ય